
FOBID

---

netherlands

---

library

---

forum

WWW.FOBID.NL

Auteursrecht in Balans

Een Manifest

FOBID november 2007

12.11.2007

Het Goede Voorbeeld

- British Library publiceert ‘Intellectual Property: A Balance’
  - Inspiratie voor FOBID Manifest:
    - De Europese Richtlijn Auteursrecht in de Informatiemaatschappij in 2004 geïmplementeerd; alweer 3 jaar geleden!!
    - Nieuwe publicatiemogelijkheden, nieuwe ontwikkelingen: Google Book Search, You Tube, Weblogs, Web 2.0
    - Her en der zijn grootschalige digitaliseringsprojecten gaande
    - In veel gevallen is sprake van een ‘overkill’ aan bescherming: niet nodig, niet wenselijk en vaak hinderlijk en onbetaalbaar
    - Oproep aan betrokken partijen tot een ontspannen omgang met het auteursrecht
-

FOBID Manifest

- Geen langere werkingsduur auteursrecht
  - Meer flexibiliteit
  - Bescherm bestaande uitzonderingen
  - Geen onnodige restricties
  - Technische bescherming aan banden
  - Ruim baan voor cultureel erfgoed
-

Geen langere werkingsduur

- Tendens: verlenging duur auteursrecht en uitbreiding werkingsgebied
  - Moeilijk aantoonbaar dat oorspronkelijke doel auteursrecht (rechtsbescherming auteur en bevordering van de creativiteit) hiermee gediend is
  - Iedere verlenging van de termijn heeft betrekking op alle uitingen, of die nu wel of niet een langere werkingsduur behoeven
  - Hergebruik van kennis en creativiteit worden hiermee belemmerd in plaats van bevorderd
  - Wereldwijde harmonisatie leidt bijna automatisch tot steeds verdere verlenging en uitbreiding van het auteursrecht
-

Meer flexibiliteit

- Lijst uitzonderingen limitatief
  - Mogelijkheden en behoeften gebruikers veranderen sneller dan wetten en richtlijnen
  - Landen maken verschillend gebruik van de mogelijkheden om uitzonderingen in de eigen wetgeving op te nemen
  - Leidt bij internationale uitwisseling tot fricties
  - Wellicht een algemene uitzonderingsclausule denkbaar: onder bepaalde omstandigheden en met inachtneming van bepaalde vormen van zorgvuldigheid wordt (her)gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal niet beschouwd als inbreuk op het auteursrecht??
-

Bescherm bestaande uitzonderingen

- Uitzonderingen op het auteursrecht zijn grotendeels geënt op het bezit van een fysiek exemplaar van een document
  - Bezitters van documenten kunnen in dat geval zelf hun rechten uitoefenen
  - Veel digitale collecties en documenten bevinden zich echter niet in fysieke vorm in de bibliotheek, maar op een server buiten het gezag van de bibliotheek
  - Uitoefening van rechten is dan afhankelijk van de medewerking van de beheerder van die server, i.c. de uitgever
  - De uitgever kan vinden dat bepaalde rechten niet uitgeoefend hoeven te kunnen worden.
-

Geen onnodige restricties

- Bibliotheken mogen gelukkig hun collecties digitaliseren en toegankelijk maken. Dat laatste echter alleen binnen de bibliotheek
  - Daar waar geen economische belangen in het geding zijn zou een ruimhartiger toegangsregime op zijn plaats zijn.
  - Auteursrechtelijke bescherming is in veel gevallen overbodig!! Vaak zijn alleen culturele belangen in het geding. Die zijn gediend met beschikbaarheid en toegankelijkheid
-

Technische bescherming aan banden

- Technische bescherming kan ervoor zorgen dat consumenten geen gebruik kunnen maken van uitzonderingen in Auteurswet
  - Het is bij wet verboden technische bescherming ongedaan te maken, ook als dat geschiedt om gebruik te kunnen maken van bestaande uitzonderingen
  - Onder bepaalde welomschreven omstandigheden zou een bevoegde instantie gerechtigd moeten zijn de technische bescherming wel te verwijderen en de toegang tot de bron te herstellen
-

Ruim baan voor Cultureel Erfgoed

- Grootschalige digitalisering betekent : massale speurtochten naar vaak moeilijk vindbare of zelfs onvindbare rechthebbenden
  - Kosten van zoeken van rechthebbenden en het regelen van de rechten zijn vaak hoger dan kosten van digitaliseren zelf
  - Onder bepaalde omstandigheden moeten met organisaties van rechthebbenden afspraken gemaakt kunnen worden over het collectief ‘afkopen’ van de auteursrechten voor werken die niet meer in de handel zijn en/of waarvan de rechthebbenden niet of moeilijk te vinden zijn
-

Tot slot

- Het auteursrecht verdient erkenning en waardering
- Een correcte omgang met het auteursrecht vereist een gevoel van redelijkheid bij het publiek
- Het auteursrecht is een heel formeel soort recht, dat in zijn uitoefening in de beleving van velen weinig van doen heeft met redelijkheid
- Het auteursrecht beschermt veel te veel materiaal dat die bescherming niet nodig heeft

Dankdankdank,

mede namens Wilma Mossink (SURFfoundation) en Gerard van Trier (KB) en overige leden FJC.
